

Dünkü spor hareketlerinin
tafsilâtı dördüncü
sayfamızdadır

AKŞAM

BOL ÇEŞİD ve YENİ STİL
MOBİLYA
almak veya görmek isteyenler
Haraççı Kardeşler
LİMİTED ŞİRKETİ Salonlarını bir defa
gezmele tatmin edilebilir.
İstanbul, Fincancılar, Rıza Paşa Yokuşu
No. 59/61/63. Telefon : 22060

Sene 23 — No. 8115 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 26 Mayıs 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Girit'te kanlı harp devam ediyor

Kahire mahafili vaziyetin iyileşmekte olduğu kanaatinde

İngiliz avcı tayyareleri yeniden muharebeye iştirak etmeğe başladılar

Kahire 25 (A.A.) — Alman tayyareleri cumartesi günü saat 14 den 18 e kadar kütleye halinde ve fasılasız olarak Hanya, Resmo ve Kandiyeye bombardıman etmişlerdir. Bu sayıların imhası Rotterdam'daki vüs'atte olmuştur.

Kahire 25 (A.A.) — İngiliz avcı tayyareleri, Girit üzerindeki harekâtı yeniden iştirak etmektedir. Bu yeni inkişaf, Kahirede bugün avcı tayyareleri, Alman Junkers - 52 asker nakliye tayyareleri arasında bir çok hedefler bulunmaktadır. Bu Alman asker nakliye tayyarelerinin bazıları, küçük plajlarda yere inmekte idi. Buralarda, çıkarılan kıtaların hareketinde bulunması ve bu nakliye tayyarelerinin yeniden havalandırılması için çok büyük bir faaliyet göstermektedir. İngiliz avcıları tarafından mitralyöz ateşine tutulmuştur.

İngiliz tayyarelerinin Girit semasında yeniden gözükmesi, Girit müdafileri üzerinde mühim manevî tesir yapmaktadır. Gayri resmî intiba, vaziyetin iyileşmesi olduğu merkezindedir. Çünkü Almanlar şimdiye kadar Maleme'de ancak takviye kıtalarının gelmesi sayesinde kalabilmişlerdir. Dimesi sayesinde Kandiyeye'nin ve Resmo'nun yeniden zaptı, müttefik kıtaların Maleme'ye karşı harekât için serbes bırakacaktır.

Donanmanın rolü

Londra 25 (A.A.) — Girit muharebesi devam etmektedir. Alman ve İtalyanlar bu hususta hemen hemen hiç bir şey söylemiyorlar ve İngilizler de dünkü haberlere fazla bir ehemmiyet ilâve etmiyorlarsa da muharebelerin devam ettiği ve Almanların tutunmağa muvafak oldukları mevzileri takviye için nevidane gayretler sarfettikleri aşîkârdır. Almanlar usullerine sadık kalarak feda edilen binlerce insanın ölümüne bakmıyarak kuvvetlerini hücumu kaldırmaktadırlar. 30 gemilik Alman filosine karşı yapılan hücum esnasında Almanların 4,000 kişi kadar zayıf verdikleri tahmin edilmektedir.

Girit'in âkibeti donanmanın yapabileceklerine bağlıdır. Mühassasların fikri de budur. Daily Herald gazetesi deniz muhabiri diyor ki: «Girit muharebesinin anahtarı simadik adada değil, adayı çeviren sulardadır. Donanma düşman tarafından ihraç yapılmasına mâni olmağa devam edebilirse Almanların adayı işgal için yaptıkları bu ilk teşebbüsün akamete uğradığını söyleyebiliriz.»

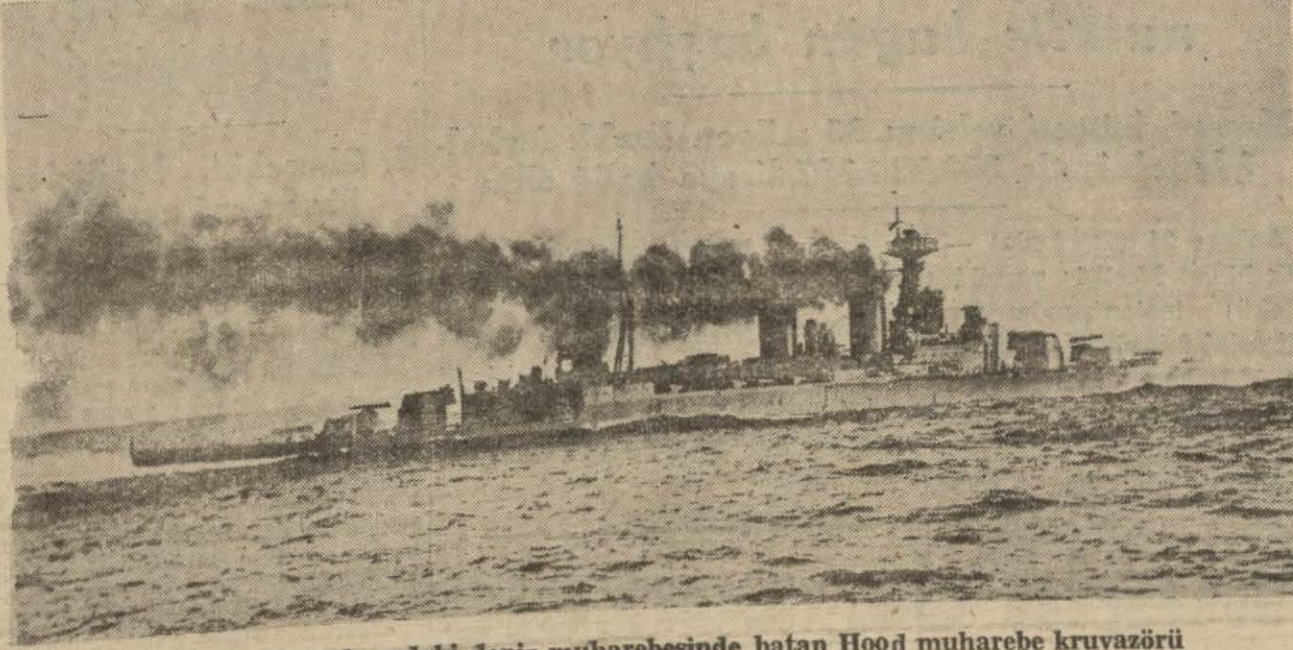
(Devamı sahife 7 sütun 6 da)

Dikkatler:

Kırtasiyenin besitleşmesine doğru...

Yoklama zamanı gelince, mütela, dul ve yetimler, karakoldan daireye, dünyanın en büyük eziyetlerini çekiyorlardı. Emdikleri süt burunlarından geliyordu. İstihkaklarını âdetâ tekrar hak ediyorlardı. Şimdi bu muamelelerin basit bir şekle ifrağı için bir lâyiha hazırlanmış. Yoklamadan maksad, aylık sahiplerinin maaş almak hakkını muhafaza edip etmediklerini tesbit etmek olduğuna göre, bu hedefe daha kolay bir yoldan varılacak... Ne iyi.

Gina veren, sabır taşı çatlatan daha nice ve nice kırtasiye müşkülümüz var ki, biraz himmetle ve hüsnü niyetle hepsi de böyle basite ırca edilebilir. Devair de sıkıttan kurtulur, iş sahipleri de... Şu ıslahatı birer birer basaracak idareciler ve kanuncularımız hevkellerinin dikilmesini hak edeceklerdir.

Greenland açıklarındaki deniz muharebesinde batan Hood muharebe kruvazörü

Atlantikte Bismark takip ediliyor

Almanlara göre Hood'dan başka bir İngiliz gemisi de hasara uğramış

Londra 25 (A.A.) — İngiliz amiralinin tebliği: Şimali Atlantikte dünkü muharebeden sonra düşman kuvvetleri takip eden kuvvetlerimizden kurtulmağa çalışmışlardır. Akşam üzeri bahriye tayyarelerimiz tarafından yapılan taarruzda hiç değişse bir torpil düşmana isabet etmiştir. Düşmanı harbi kabule mecbur etmeği istihdaf eden harekât devam etmektedir.

Berlin 25 (A.A.) — Hususî bir tebliğle bildirildiği üzere filo kumandanı amiral Lütjens'in kumandası altında bulunan bir Alman filosu İslanda açıklarında ağır İngiliz deniz kuvvetlerine raslanmıştır. Şiddetli, fakat kısa bir muharebe esnasında Bismark zırhlısı İngiliz saffiharp kruvazörü Hood'u batırmıştır. Bu zırhlı İngiliz donanmasının en büyük saffiharp gemisidir. En son İngiliz modelinde ve King Georges tipinde diğer bir saffiharp gemisi de hasara uğramış ve muharebeyi terk etmeğe mecbur kalmıştır.

Alman deniz kuvvetleri zayıfla uğramadan harekâta devam etmişlerdir.

Asılsız bir haber

Almanyanın Türkiye ve Sovyetler Birliğinden transit istediği Berlinde tekzip edildi

Berlin 25 (A.A.) — Alman Hariciye Nezaretinde, Almanyanın Türkiye'den ve Sovyetler Birliğinden bir transit talebinde bulunduğuna dair Corrier Della Serra'nın neşrettiği haberlerin ve Romadan gelen diğer haberlerin tamamı asılsız olduğu bildirilmektedir. Donanma düşman tarafından ihraç yapılmasına mâni olmağa devam edebilirse Almanların adayı işgal için yaptıkları bu ilk teşebbüsün akamete uğradığını söyleyebiliriz.

Romanyada buğday, çavdar, yulaf unlarına el konuyor

Bükreş 25 (A.A.) — Resmî gazetede intişar eden bir kararname mucibince ahalî ve müesseseler cindeki buğday, çavdar ve yulaf unlarına el konacaktır.

Belgraddaki sefaret heyetimiz geldi

Belgrad elçimiz B. Tevfik Kamil Koperler ile sefaret erkânı ve 20 kişilik Belgrad Türk kolonist Varna yolu şehrimize gelmişlerdir. Yugoslav-yadaki Türk tebaasının işlerini görmeğe Üsküp konsolomuz memur edilmiştir. Belgrad sefirimiz, birkaç güne kadar Ankara'ya gidecektir.

Romanya vapurları Ege denizinde seferlere başlayacak

Köstence 26 (A.A.) — Romanya deniz yolları idaresi Ege denizi seferlerine başlayacaktır. Bulgar bandıralı birkaç vapur Selanîğe giderek Karadeniz'e Ege denizi arasında seferlere başlamış bulunmaktadır.

Alman denizaltıları

Amerika devriyelerinin gezdikleri mntakaya girmişler

Londra 25 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin denizcilik muharririnin bildirdiğine göre bir kaç haftadanberi Atlantik muharebesine iştirak etmek üzere yeni kruvazörler ve diğer refakat gemilerinden mürekkep deniz takviye kuvvetleri hizmete girmiş bulunmaktadır. Sahil muhafız teşkilâtının da emrine yeni tayyareler verilmiştir. Denizaltılara karşı hücumlar şiddetlendirilmiştir. Bu deniz canavarları gittikçe sahil den Atlantik ortalarına doğru sürmüşlerdir.

Anlaşıldığına göre geçen hafta düşman denizaltıları garbde o kadar ileri bir yere kadar girmişlerdir ki Amerikan devriyelerinin gezdiği mntakaya girmişlerdir.

Yunan kralı ve hükûmeti Mısra gitti

Askerî harekâtı işkâl etmemek üzere Giridden ayrıldıkları bildiriliyor

Kahire 25 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Yunan Kralı ve hükûmeti askerî harekâtı işkâl etmemek için Mısra gelmek üzere Giridden ayrılmışlardır.

[Boş arsalarda siperler kazılacak] — Gazetelerden —

— Bu siperleri kime karşı kazıyoruz dersin?..

— Gaflete karşı gafletel..

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Girit'te göğüs göğüse muharebeler

Almanlar, cumartesi günü de yeni kuvvetler indirdiler

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Orta Şark İngiliz kararhâhı umumi-sinin tebliği: Cumartesi günü Almanlar, Giritte yeni kuvvetler indirmeğe muvaffak olmuşlardır. Fakat bu kuvvetler, evvelki günlerde indirilenlere nisbetle daha azdır.

Kandiyeye ve Resmo mntakalarında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Maleme ile Hanya arasında şiddetli ve göğüs göğüse muharebeler olmuştur.

Alman tayyarelerinin şiddetli pike bombardımanlarına rağmen İngiliz ve Yunan kıtaatı, düşmana azim zayıf vermişlerdir. İngiliz topçusu, Maleme hava meydanını şiddetle bombardıman ederek yerdeki tayyareleri tahrip etmiştir.

Girit şehirleri dört saat bombalandı

Nüfusça zayıf nisbeten yüksek değil; halk, büyük bir soğukkanlılık gösterdi

Kahire 26 (A.A.) — Cuma günü Giritin başlıca şehirlerine Alman tayyareleri tarafından yapılan bombardıman bu harbin en şiddetli bombardımanlarından biri olmuştur. Dört saat Kandiyeye, Hanya ve Resmo şehirleri üzerine bomba yağmuru yağmıştır. Bombalar, itina ile ve hatı müstakim üzerinde atılmışlardır. Bu üç şehrin ticaret mahalleleri tahrip edilmiştir. Bununla beraber insanca zayıf nisbeten yüksek olmamıştır. Girit halkı, saygı takdiri bir sükûnet göstermiştir.

Bir İngiliz zabiti, Giritlilerin soğukkanlılığı İngilizlerinki ile mukayese edilebileceğini söylemiştir.

Paraşütçüler Yunan kralının ikâmetgâhı civarına indiler

Yunan kralı Girit'ten ayrılırken bir beyanname neşretti

Kahire 26 (A.A.) — Dün öğrendiğine göre Giritte inmiş olan ilk Alman paraşütçüleri, Yunan kralı Jorj ile Bağvekili Çuderosun ikâmetgâhları civarında bulunuyorlardı. Hattâ Yunan kralıyla Bağvekil bir aralık, kendi muhafız kuvvetlerinden müferid bir vaziyette kalmışlardır.

Yunan kralının millete beyannamesi

Londra 26 (Radyo) — Yunan kralı İkinci Jorj, Giridden ayrılmış münasebetiyle halka hitaben neşrettiği beyanname ezcümle diyor ki:

«Hükûmetle beraber, muvakkaten Yunan toprağını terk ediyorum ve İngiliz toprağına gidiyorum. Hükûmetim ve müttefiklerimizle kolaylıkla temas temin etmek için bu kahraman adadan çekilmeye mecbur oldum. Yunan hükûmeti, İngiltere ile sıkı tegrîki mesaisine devam edecektir. Yunan milleti ve Girit halkı ile ıftihar ediyorum.»

Kral Giritlilere hitaben diyor ki: «Siz Yunanistanın son seddisiniz. Cihan, bize hayranlıkla bakıyor. Sıkı durunuz, zafer bizimdir.»

Alman Baş amiralının beyanâtı

Amerika katile sistemi Almanya'ya karşı harp ve tecavüz teşkil edecek

Berlin 26 (A.A.) — Alman filosu başkumandanı amiral Rader, Amerikan gazetecilerine katile sisteminin kabulü Almanya'ya karşı tahrikisiz bir harp ve tecavüz teşkil edeceğini söylemiştir.

Amiral, Domei ajansı muhabirine de demiştir ki: «Almanyanın İngiliz bahriyesi lehinde ve kendi aleyhinde Amerikan deniz devriyelerine lâkayd kalmaması beklemeye kimsenin hakkı yoktur.»

Habeşistanda 8000 İtalyan daha esir edildi

7 top, 170 mitralyöz zaptolundu

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Orta Şark İngiliz umumi kararhâhının tebliği: Tobruk ve Sollumda İngilizler, şiddetli devriye faaliyetinde bulunmuşlardır.

Habeşistanda göller mntakasında harekât memnuniyet verici bir şekilde devam ediyor. Daha şimalde Debra Markostan kaçmış ve Adis-Ababanın şimalindeki dağlık mntakalara çekilmiş olan İtalyan kuvvetleri Sudan ve Habeş vatanperverlerinin hücumuna uğramışlardır. Üç gün süren şiddetli muharebelerden sonra İtalyan kuvvetleri teslim olmuştur. 570 İtalyan, 5,000 müstemleke, 3,000 yerli asker esir edilmiştir. Ganaim arasında 7 top ile 170 mitralyöz vardır. Esirler arasında 700 sivil de vardır.

Basranın şimalinde İngiliz hücumu

Falluca mntakasında yollar tamir ediliyor

Londra 26 (Radyo) — Orta Şark İngiliz kararhâhının resmî tebliğidir:

Fallucada yolların tamirine devam edilmektedir. Britanya kuvvetleri, deniz kuvvetlerinin de yardımıyla Basranın, dokuz kilometre şimalinde ve Dicle nehri üzerinde düşman mevzilerine muvafakiyetle taarruz etmişlerdir. Basra şehrinde sükûnet hüküm sürüyor.

Muazzam bir vapur kafilisi

İngiltereye 25 milyon sterlin kıymetinde tayyare ve malzeme getirildi

Londra 26 (A.A.) — Harbin 50 vapurdan mürekkep en mühim vapur kafilisi 25 milyon İngiliz lirası kıymetindeki hamulesini çıkarmıştır. Bu hamuleler emniyet içinde memlekete dağıtılmıştır.

Daily Mail gazetesi bu katile hakkında diyor ki:

Seyahat sulh zamanındaki kadar sükûnetle yapılmıştır. Vapurlardan birinde son model bombardıman tayyareleri bulunmakta idi. Katile aynı zamanda yiyecek maddeleri de getiriyordu. Mürettebat duydukça sevinci gizlemiyerek şunları söylemişlerdir:

— Zayıfsız gelen ilk katile değil. Denizaltılarının hakkından gelmek hususunda muvaffak olmuştur. Atlantikte dolaşan Amerikan donanmasının bize pek büyük faydası olmuştur.

Arnavutların neşesi!

Bir Yunanlı Tiranda İtalya kralı ile beraber dolayan Arnavutluk başvekiline ateş etmiş. Sorgu sırasında bir meczup olduğunu söyleyen Yunanlı bu işi «Arnavut milletinin neşesini kaçırmak» için yaptığını itiraf etmiş.

Az zamanda birçok boğuşmalara sahne olmuş, iki düşman memleket arasındaki harbin her türlü acısını çekmiş, yamış, yakılmış bir milletin hâlâ kaçınılabilecek neşesi bulunduğunu zannetmek mütecasirin sadece meczup değil, fakat bir zırdeli olduğunu gösterir!..

Fotojeni!

Her cemiyete olduğu gibi hayır cemiyetlerine âza olmak için de bazı şartlar vardır. Bunlara biz de bir şart ilâve edeceğiz: «Fotojenik olmak!..»

Böyle fantezi, âdetâ lüks bir şarta ne lüzum var, demeyiniz. En küçük bir yardım vasilesi resimlerini grup grup gazetelere bastırarak için artık bu bir zaruret oldu!..

DÜNYADA NELER OLUP? NELER OLUYOR

İranda mühim iki yol yapılıyor

İran hükümeti çay ve şeker rüsumu sayesinde elde ettiği para ile Orta Asyadaki Bahrihazeri Hind Okyanusuna bağlayan büyük bir demiryolu hattı vücutte getirmişti. Şimdi de Bahrihazeri Tahrana raptedcek bir otomobil yolu yaptırmağa başlamıştır. Son derecede dağlık eraziden geçecek olan bu yol Almanyanın meşhur Avtobahn denilen otomobil şoseleri gibi olacaktır. 54 kilometrelik kısmı birkaç köprü halinde tamamlanmıştır. Diğer iki kısmı da hayli ilerlemiştir. Bu iki kısmı da hayli teknik kudretine yolun ne kadar teknik kudretine ihtiyaç gösterdiğine bir delil 3000 metre iradaki Elbruz geçidinden geçen yolun üzerinde 600 köprü bulunmaktadır.

Kırmızı kürecikler!

Tramvaylarda tek tarife tatbik edilmeğe başlandıktan sonra caddelerde kırmızı renkli birinci mevki arabaları çoğaldı.

Bundan hoşlanmayanlar çoktur. Fakat unutmamalı ki şehir, tıpkı bir insan bünyesindeki kan damarları gibi, yollarla örülmüştür. Nasıl bazan insandaki damarlar sertleşir, kan işleyemez şehir damarlarında da bazı günler bir sertleşme olur, yollar tıkanır, nakil vasıtaları işleyemez. (Meselâ bayram günleri!)

Yollarda dolayan tramvay arabaları tıpkı damarlarımızda işleyen küreciklere benzerler. Bu küreciklerin (kırmızı) sı ne kadar çok olursa o kadar memnun olur, azalınca telaşa düşer, doktora koşarız!

Bu sebepten şehir damarlarında kırmızı küreciklerin çoğalmasından da memnun olmaliyiz. Zira şehrin bünyesi belediyeinin şahsında canlanıp serpilecek!

Saygı

Yeni san'atın önderliğini yapanların bütün şikâyetleri, eski yeni yetişenlere saygı göstermemelerinde toplanıyor.

Hakları var. Fakat kendilerine saygı bekleyenlerin başkalarından «güruhu», «capta» diye bahsetmeleri, bilmeyiz, ne derece bir saygı eseridir!..

KUŞ BAKIŞI:

İngilterede iâşe meselesi

Bütün muharip ve bitaraf memleketlerde olduğu gibi İngilterede de iâşe meselesi, büyük bir mevki tutuyor. İngilterede sığır, dana, koyun, kesilmiş domuz gibi kasaplık etlerle tereyağ, margarin, yumurta, süt, peynir, şeker, reçel gibi şeyler vesikaya tâbidir. Balık vesikaya tâbi değildir. Piliç kızartmaları, haşlamalı tavuklar, tavşan ve adavatanları birçok keseler için pahalıdır. Bununla beraber İngilterede, suçuk, jambon gibi şeyler oldukça boldur.

Vakıa bazı iâşe maddeleri ortadan yok olmuştur. Fakat İngilizler bundan müteessir ve muztarip olmaksızın iâşe tarzlarını değiştirmişlerdir.

Londra gibi bir şehirde birçok insanlar geçen yaz mevsimindenberi gecelerini sığınaklarda geçiriyor. Bu sığınaklar bütün konfor vasıtalarını haiz olmadığı halde, hiçbir salgın hastalık çıkmamıştır. Müz içi soğuk algınlıkları ve devamlı grip hastalıkları başgöstermiş ise de endişeyi mucip olacak bir şekil almamıştır. İnsanlar, yavaş yavaş mihnet ve meşakkatlarla alışıyorlar. Mütahasıslar, mukavemette, iâşe tarzının büyük bir hissesi olduğunu söylüyorlar. Son zamanlara kadar noksansız, lokantalarda telâfi edilebilirdi. Şimdi ise veziyet, böyle değildir. Lokanta müşterileri, ya bir tabak etli yemek yahut bir tabak balık yemek veyahut bir yumurta intihap etmeğe mecburdurlar. Porsiyonlar küçüktür. Fakat nizamlar herkes için müsavat dairesinde tatbik ediliyor.

İâşe nazırı Lord Wolton, kahvehanelere, lokantalara, klüplere, kamtlinlere ve lüks otellere verilen etin ancak yüzde yedi buçukunu tuttuğunu beyan etmiştir. Ahalinin büyük bir kısmı harçta yemek yemeğe mecbur olan İngiltere gibi bir memlekette bu nisbet, yüksek değildir.

İngilterede peynir, her tarafa az olduğundan fazla miktarda peynir imalini temin etmek için süt tayını yedide bir nisbetinde azaltılmıştır. Fakat şunu da kaydetmek icap eder ki İngiliz iâşe nezareti, üç milyon ana ve çocuğa bedava veyahut pek ucuz süt tevzi etmek için icap eden tedbirleri almıştır.

Stokların daha uzun müddet dayanması için çay ve şeker tevziatı tahdit edilmiştir. Bu sebepten dolayıdır ki çayla beraber sarfedilen pasta ve bisküvi daha az yenmekte, ekmeğe ise daha fazla sarfedilmektedir.

Şunu da söyleyelim ki, ekmeğin fevkalâde nefasetini muhafaza ediyor.

İngilterede şimdi daha fazla sebze sarfediliyor. Sebze bahsinde harp, hakiki bir inkılâp yapmıştır. İngiliz ev kadınları, harpten evvel Avrupanın diğer kısımlarındaki hemşireleri kadar sebze yemekleri pişirmekte mahir değillerdi. İngiliz ev kadınları, sebzeleri âdetâ ısraf ediyorlardı. Şimdi ise vaziyet aksi olmuştur. Hükümetin teşviki ve yaptıkları tecrübeler üzerine İngiliz ev kadınları, patatesten, havuçtan, lahanadan, prasadan, şalgamdan, ve diğer sebzelerden nefis, lezzetli ve besleyici yemekler pişirmektedirler. Mütennevi çorbalar, salatalar, bugün İngiliz sofralarında baş mevki iğgal ediyorlar, mantarlara rağbet de fazladır.

Taze yemişler, konserveleer inhisar ediyor. Fakat bu yemiş konserveleeri pek nefistir. Sıcak memlekette dahili dominyonlara mahsus portakal, limon, muz, hurma, kuzmemeşi, armut gibi yemişler artık gözükmüyor. Vakıa elmalar eksik değildir. Fakat o kadar pahalıdır ki, normal elma mebzuliyetine kavuşmak için önümüzdeki rekolteyi beklemek lâzımdır. Fakat elma mevsimi, aynı zamanda sebze ve yemiş mevsimidir de. O mevsimle beraber tavuklar, piliçler, yumurta ve süt de bollasacaktır. Yeşillenen kırlarda hayvanlar artacak ve binnetice et de bollasacaktır. Vakıa bu, fevkalâde bir bereket demek değildir. Fakat kırsal ıztrapsız geçirdikten sonra senenin mütebaki kısmı, kolaylıkla ve neşeye ile geçirilebilir.

Şehir tiyatrosu artistleri hazırda yeni turneye çıkacak

Ankara 25 (Telefonla) — İstanbul Şehir Tiyatrosu nisan da çıktığı turnede 38 temsil vermisti. Şimdi Ankara'da temsiller vermekte olan Şehir Tiyatrosu artistleri hazırda yeni bir turneye çıkacak Erzurum, Sarıkamış, Kars, Bayburt, Gümüşhane, Ordu, Samsun ve Yozgatta temsiller vererek İstanbul'a döneceklerdir.

Otomobil lastiklerinin tevzi işi

Ankara 25 (Telefonla) — Gümrüklerimize gelen otomobil lastiklerinin tevzili hakkında vilâyetlere yapılan tedbirler bitmiştir. Tesbit edilen ihtiyaç nisbetinde tevziyata yakında başlanacaktır.

Çiçek mallarının korunması

Ankara 25 (Telefonla) — Çiçek mallarının korunması hakkındaki kanunun lâyihasını müzakere edecek olan muvakkat encümen yarın (bugün) toplanacaktır.

Karadağ tekrar diriliyor mu ?

Çok sarp ve kayalıklardan müteşekkil olan bu memleketin nüfusu ancak 250 bindir

Ajanslar, İtalyanın eski Karadağ krallığını, ihya ederek himayesi altına alacağından bahsettiler. Şimdiki İtalyan kraliçesi Elena eski Karadağ kralı Nikola'nın kızıdır. İtalyanın ötedenberi Karadağda gözü olduğu gibi kraliçenin sabık Karadağ hanedanına mensup olması Romanın Karadağa alâka göstermesi için hissi bir sebep de teşkil eder.

Karadağın sırpça adı Cernagora, frenkçe adı da Montenegro'dur. Karadağ, ismile müsemma bir memlekettir, yani sarp, yalçın ve kara kayalıklardan ibarettir. Toprağı çorak ve verimsizdir. Mesahası 9,000 kilometre muraabai, nüfusu da ancak 250,000 kişidir. Karadağlılar, ötede beride yaptıkları bahçeler için icap eden toprakları dere yataklarından toplarlar. Memleket, o derece fakirdir.

On birinci asırda Karadağda Bizans hâkimiyetine karşı bir isyan vuku bulmuştur. 1623 tarihinde Türkler Karadağın merkezi olan Çetine şehrini zaptetmişlerdir. Fakat 1702 tarihinde Karadağlılar ayaklanarak orada yaşayan Müslümanları katliâm eylemişlerdir. Aradan bir müddet geçtikten sonra Karadağ, Nigoş hanedanı altında tekrar istiklâlini kazanmış Danilo'dan yani birinci Danieliden Nikita'ya yani birinci Nikolaya kadar müteaddid prensler bu memleketi idare etmişlerdir. Prens Nikola 1911 tarihinde kral unvanını almıştır. Prens Nikola, her sabah sarayının önünde hâkimlik yapıp, avukatların müdafaalarını dinler, ertesi günü de kararını tebliğ ederdi. Büyük kızıl Miliça Rus grandüklerinden Piyer Nikolayevič ile ikinci kızı Gelena şimdiki İtalya kralı Viktor Emanuel'e, üçüncü kızı Anna Battenberg prens Fransua Jozefle evlenmişlerdir. Dördüncü kızı Kseni ise hiç evlenmemiştir. Prens Mişelin yakın-

Eski Karadağın merkezi olan Çetinede başlıca cadde ve Kataro limanından bir görünüş

muştır. Bugün Fransada Antibes şehrinde yaşamaktadır.

Karadağın Sırbistana ihakından sonra 1921 senesinde menfa-dan ölen kral birinci Nikola'nın üç oğlu vardı. Büyük oğlu Danilo, Karadağ taç ve tahtı üzerindeki haklarından feragat etmiş, küçük oğlu Zahumliye büyük voyvodası Piyer, evlâd sahibi olmaksızın 1932 senesinde Meran şehrinde ölmüştür. Nikola'nın ikinci oğlu Grahoro ve Zeta büyük voyvodası Mirko 1918 senesinde Viyanada ölmüş ise de arkasında Mişel namında bir erkek evlâd bırakmıştır. Prens Mişel 1908 senesinde Karadağda Podgoriça şehrinde doğmuş ve henüz evlenmemiştir. Prens Mişelin yakın-

da Çetine şehrine Karadağ kralı sıfatile girdiği duyulursa hayret edilmemek lâzımdır.

Karadağ, ister prenslik, ister krallık olsun, kendi malî, iktisadî ve askerî menbalarıyla yaşayabilecek bir ülke değildir. Karadağın stratejik vaziyeti çok mühimdir. Adriyatığın mühim limanlarından biri olan Kataro şehrine hâkim olan Loçcen dağının manzara emsalsizdir.

Çetineye varmak için Kataro'dan itibaren yükselen ve Alpları andıran dağ yolunu takip etmek lâzımdır. Dağın zirvesine vasil olunca, ayaklarınızın dibinde bir çarşaf gibi serilmiş olan Adriyatik denizinin manzarası çok mü-kemmeldir.

İngiliz ve Alman donanması

Hood harp kruvazörü nasıl yapılmıştı? — İki tarafın elinde bulunan zırhlılar

Groneland açıklarındaki muharebe mühimmat deposunun infilâkı üzerine batan Hood muharebe kruvazörü, dün de yazdığımız gibi, dünyanın en büyük harp gemisi idi. Hacmi 42.100 tondur. Hood 1916 da tezgâha konmuş, 1918 senesinde denize indirilmiş, 1920 de tamamlanarak donanmaya itilâk etmiştir.

Umumi harpten evvel muharebe kruvazörleri insası pek revaçta idi. Bu sınıf gemilere daha ziyade Alman donanması ehemmiyet veriyordu. Zırhlı hafif olmakla beraber toplar, kuvvetli ve süratleri de fazla olduğundan Alman muharebe kruvazörleri sık sık akınlar yapıyordu. Hattâ bu kruvazörler bir kaç defa İngiliz sahillerini bile bombardıman etmişlerdi.

Almanlar bu gemilerin gördükleri işler üzerine yeniden dört muharebe kruvazörü inşasına karar vermişlerdi. İngilizler bundan haberdar olunca Alman kruvazörlerinden daha büyük ve daha kuvvetli surette müallâh dört muharebe kruvazörü inşası için hemen faaliyete geçmişlerdi. Hood bunlardan birincisidir. Diğerleri Hood takib edecek, Howe, Rodney, Anson isimlerini alacaktır.

Fakat Skajerrak deniz muharebesi bu gibi muharebe kruvazörlerinin hafif zırhlının ağır güllelere mukavemet edemediğini, bunların bir kaç gülle isabetle battıklarını göstermiştir. Bilhassa İngilizlerin iki muharebe kruvazörünün cephaneliklerine isabet eden gülle ile bir kaç saniye içinde infilâk ederek batması muharebe kruvazörlerinin taraftarlarını azaltmıştır.

Skajerrak muharebesinden sonra Almanya dört muharebe kruvazörü inşasından vazgeçmiştir. Bunun üzerine İngiltere de yalnız Hood kruvazörünü inşa etmiş, diğerlerini programdan çıkararak Repulse, Renown gibi süratli zırhlılar inşa etmiştir.

Hood muharebe kruvazörünün başlıca silâhları 8 tane 38,1 lik, 12 tane 14 lük, 4 tane 10,2 lik top, müteaddid tayyare dafî topu, 1 tayyaresi vardır.

Sûrati saatte 31 mil'dir. Hood 1929 - 1931 seneleri arasında yeni baştan tamir ve ıslah edilmiş, makinelerinin kudreti 144,000 beygir iken 168,000 beygire çıkarılmıştır.

Harbin iptidasında İngiliz donanmasında 15 muharebe gemisi vardı: 5 tane Queen Elizabeth tipi 31 bin tonluk (sûratleri 25 mil, başlıca topları 8 tane 38,1 lik, 12 tane 15,2 lik, 4 tane 10,2 lik top) 5 tane Royal Oak tipi 29,150 tonluk (sûratleri 23 mil, başlıca topları evvelkiler gibi) 2 tane Nelson ve Rodney 33,500 tonluk (sûratleri 23,5 mil, başlıca silâhları 9 tane 40,6 lik, 12 tane 15,2 lik, 6 tane 12 lik top), 2 tane Renown ve Repulse 32,000 tonluk (sûratleri 31,5 mil, başlıca silâhları 6 tane 38,1 lik, 16 tane 10,2 lik top) 1 tane Hood.

Bu gemilerden Royal Oak ve Hood batmıştır. Fakat bunların yerine be-

şinci Georges sistemi 3 zırhlı donanmaya itilâk etmiştir. Diğer ikisi de pek yakında itilâk edecektir. Bundan başka diğer 4 zırhlı daha inşa edilmektedir. Beşinci Georges sistemi zırhlılar 35,000 tonluktur. Sûratleri 30 mil'dir.

Alman donanmasında harbin iptidasında beş zırhlı vardı. Bunlar 10 bin tonluk 3 Cep zırhlısı (sûratleri 28 mil, topları 6 tane 28 lik, 8 tane 15 lik, 6 tane 8,3 lik) 2 tane 26 bin tonluk Scharnhorst ve Gneisenau (sûratleri 30 mil, topları 9 tane 28 lik, 12 tane 10 lük). Bunlardan Graf Spee zırhlısı cenubi Amerika sularında batmış, fakat yerine 35 bin tonluk iki zırhlıdan biri Bismark girmiştir. Bunun sürati 30 mil, topları 8 tane 38 lik, 12 tane 15 liktir. Aynı tipte diğer bir zırhlı daha hizmete girmek üzeredir. Yeni inşaat hakkında malûmat yoktur.

Günün Ansiklopedisi

Amiral Hood kimdir?

Batışı heyecan uyandıran Hood zırhlısı, meşhur bir İngiliz amiralinin adına izafe edilmiştir.

Samuel Hood, 1724 te Butleigh'ta doğdu. 1816 da Bath'ta öldü. Amerika muharebesi esnasında hayli muvaffakiyetlilere uğramıştı. Fakat 1782 de parlak zaferler elde etti. Fransız amirali Grasse'ı Dominique ve Saintes arasında esir aldı ve Londra'ya götürdü.

1783 te baron oldu. 1784 te Lordlar kamarasına seçildi. Amirallik lord komiseri tayin edilerek 1793 te büyük bir filonun başına geçti. Toulon'u aldı. Paoli ile teşriki mesai ederek Korsika'yı zaptetmek teşebbüsünde bulundu. Fakat kısmi muvaffakiyetlilere uğrayarak bundan caymak mecburiyetini duydu. 1796 da İngiltere'ye dö-

Millî piyango

Bir senelik safî kâr 2,620,312 lira Millî Müdafaa Vekâletinin hava bütçesine geçirildi

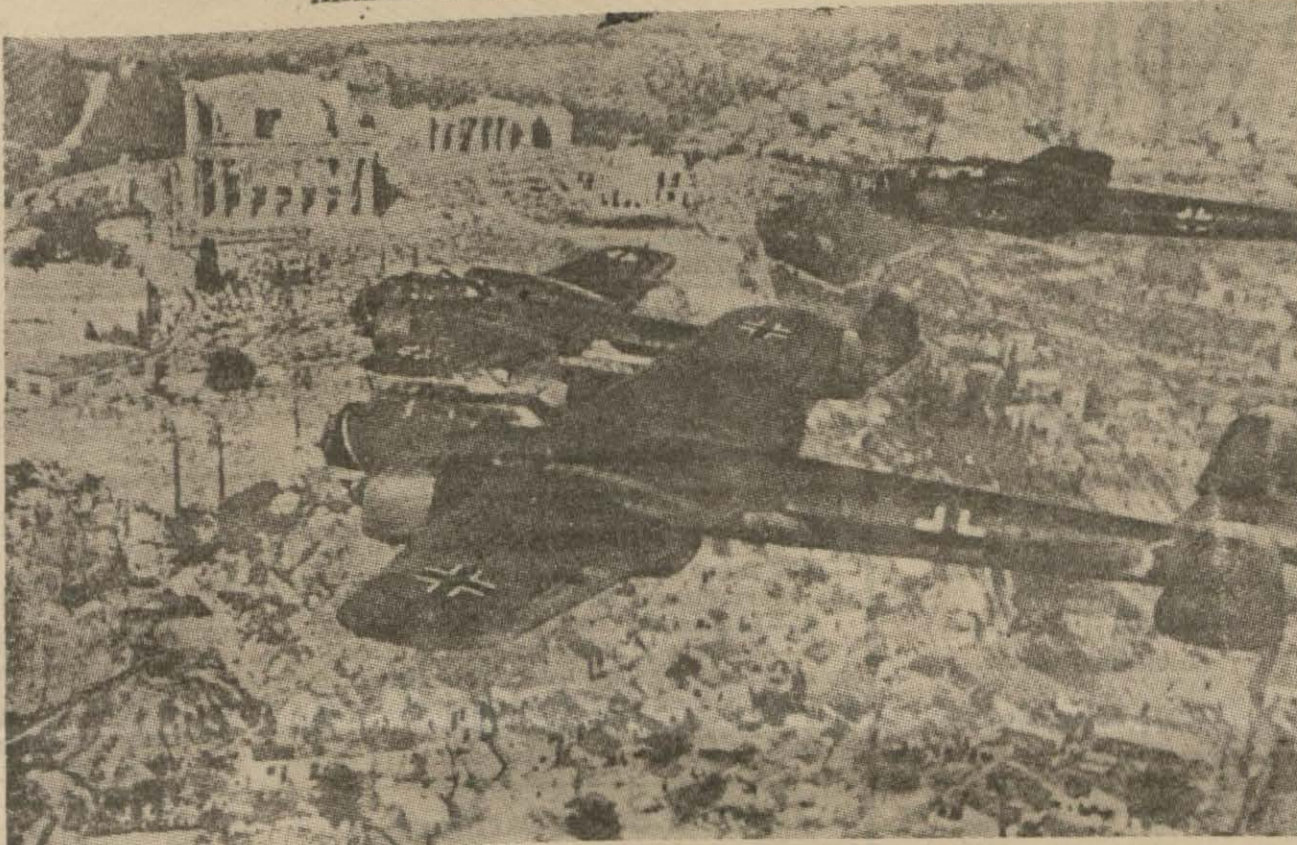
Ankara 25 (Telefonla) — Millî Piyango idaresinin 1940 bilâncosuna göre bir senede dağıtılan ikramiye yekünü 5,119,254 liradır. 48,270 liralık ikramiye sahipleri tarafından aramadığı için hazineye kalmıştır. Piyango idaresinin bir senelik masrafı 202,000 küsur lira, safî kârı da 2,620 bin 312 liradır. Bu safî kâr, tabî olduğu kanuna uyularak Millî Müdafaa Vekâletinin hava bütçesine geçirilmek üzere hazineye verilmiştir.

nüp Whitley vikontu ünvanına nail oldu. Kendisine büyük amirallik rütbesi ve Greenwich valisi payesi verildi.

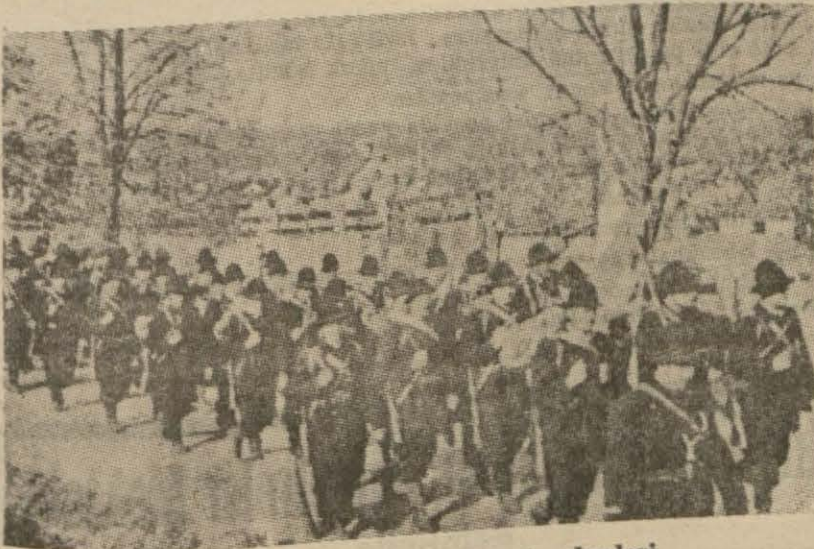
Harbe ait resimler

Afrikada motörlü bir İngiliz topu ateş ediyor

Atina üzerinde Alman Dornier bombardıman tayyareleri

Bania Luka'da Hırvat askerleri

Irak piyadesi geçid resminde

Norveçte nazi muhafız müfrezesi teşkili

Londra 25 (A.A.) — Norveç ajansı bildiriyor: Himmler bir Norveç nazi muhafız müfrezesi teşkiline matuf olan esas gayesini bağardıktan sonra Almanya'ya dönmüştür. Sadık Norveç mahfilleri, Himmlerin Oslo'ya birkaç ay içinde ikinci defa olarak yaptığı bu ziyarette Almanyanın Quisling'in Norveçlileri yola getirmek gayretinin akim kalmasından mütevellit memnuniyetsizliğini hissetmektedir.

Norveç ajansı şunu ilâve ediyor: «Nazi makinasının mutad bütün tetbiş makinası şimdi Norveç sokulmuş görünmektedir.»

Japonya, Hindicini'ye bir heyet gönderiyor

Tokyo 25 (A.A.) — Japonya ile Fransız Hindicini arasında ticaret muahedesinin imzası münasebetile hükümet ve iş mahfilleri Fransız Hindicini kaynaklarının kullanılmasını hakkında büyük ümitler beslemektedirler.

Nişi Nişi gazetesi, Fransız Hindicininin tabiat zenginlikleri ile ekonomik şartlarını esasl surette tetkik etmek üzere Japon hükümetinin muhtelif nezaretlerle sanayi ve maliye mümessillerinden mürekkep hususi bir heyet göndermeğe karar verdiğini yazıyor.

İrak Başvekilli Raşid Ali Geylânî

Amerikada hava hatları

New-York 25 (A.A.) — Tass: United Press ajansına göre, B. Roosevelt müdafaa tahsisatından 8 milyon dolar, Latin Amerikasında yeni Amerikan hava hatları ihdasına tahsis etmiştir. Bu hatlar Alman ve İtalyan hatlarına rekabet için açılmaktadır. Kongrenin bu maksatla munzam tahsisatlar da kabul edeceği zannedilmektedir. Halen Birleşik Amerika Latin Amerikasında yaklaşık 49,000 mil uzunluğunda hava hattını kontrol etmektedir.

Hindistanda cemaatler arasında gerginlik

Bombay 25 (A.A.) — Bir gecelik sükkünetten sonra akşam üzeri muhtelif cemaatlere mensup kimselelerin karışık olarak oturdukları mahallede 3 kişinin ağır surette bıçakla yaralanması üzerine cemaatler gerginliği yeniden başlamıştır. Polis süratle müdahalesi, bir mağazayı ateşe vermek teşebbüsünü akim bırakmıştır. Tervik edilenler vardır.

Bir Fransız generalinin raporu

Almanya, Fransıların en zengin yerlerine göz dikmiş

Londra 25 (A.A.) — İngilterede bulunan hür Fransız mümessilleri, Almanyanın hakiki harp gayeleri hakkında ifşaatta bulunmuşlar ve Wiesbaden mütareke komisyonunda Fransız heyeti reisi bulunan general Doyen tarafından Vichy hükümetinin harbiye nazırı general Huntzinger'e geçen 5 şubatta gönderilen bir raporu nesretmişlerdir.

General Doyen, bu raporunda, Almanların esas itibariyle bütün harp gayelerini İngiltere ile yapılan harbin neticesine bağladıklarını bildirmektedir. General Doyen'e göre, Alman propagandası, Alman efkârı umumiyesini Seine, Loire ve Rhone nehirleri havzasına ve Bretagne ve Auvergne dağlık muntakalarına inhisar edecek bir Fransa talep etmeğe hazırlanmaktadır. Böyle bir Fransıların tabii şimal hudutları Escant ve Meuse nehirleriyle tahdit edilmiş bulunacaktır.

General Doyen'in işaret ettiğine göre, resmi Alman gazetesi Voelksbeobachter'in muhabiri, son günlerde Alsas ve Flandres'da bir seyahat yaparak bir makale yazmış ve bu muntakalarda hiçbir zaman kendini yabancı bir memlekette hissetmediğini söylemiştir. Yine son günlerde yüksek bir Alman memuru, şarki Fransa hakkında bir kitap nesretmiş ve halis Fransız olan bu muntakalar için almanca isimler kullanılarak şarki Fransayı Alman topraklarına bağlamıştır.

Fransız generali, Almanların memnu muntakaya nasıl göz diktiklerini bildirmiş ve memnu muntakadaki Fransız ahalinin te'it edilerek oradaki toprakları işletmek üzere bir Alman ziraat şirketi teşkil edildiğini Almanların mütareke komisyonunda Fransız delegesi sıfatile kendisine resmen tefhim ettiklerini yazmıştır.

General Doyen raporunda general Huntzinger'e şöyle demektedir: «Şimali Fransada Fransız işçilerinin nasıl seferber edildiğini ve binlerce Fransızın Almanyaya nasıl sevk edildiğini siz de görseydiniz hatırıma gelecek sual şu olacaktır: Alman hükümeti ahalimizi sistematik bir tarzda naklederek Alsas-Loiren'de yaptığı gibi topraklarımızı mı istismar etmek istiyor?»

General Huntzinger'in karşısında sükkütü ihtiyar ettiği bu rapor ifşa edildikten sonra Almanyanın Lille, Arras, Reims, Nancy, Epinal ve Besançon da dahil olmak üzere en zengin Fransız vilayetlerine göz diktiği ve bura halkını davar gibi sürmeğe veya esir gibi satmağa hazır olduğu neticesine varılmaktadır.

Türkiye Maraton birinciliği

İstanbuldan Ali Karaduman birinci, Ankaradan Mustafa Kaplan ikinci oldu

Beden terbiyesi genel direktörlüğü tarafından tertip edilen Türkiye Maraton birinciliği dün Bursada yapılmıştır.

Bursa ile Mudanya üzerinde ve 42 kilometrelik bir mesafede yapılan bu müsabaka çok heyecanlı ve o nisbette çetin olmuştur. Müsabakaya iştirak eden 13 atletten ancak sekizi bu yorucu müsabakayı nihayetlendirebilmiştir.

Türkiye Maraton rekordmeni olan Ankaralı Şevki bile yarışa terketmek mecburiyetinde kalmış ve çok sıkı bir mücadeleden sonra İstanbuldan Ali Karaduman birinci, Ankaradan Mustafa Kaplan ikinci olmuşlardır. Alınan neticeler şunlardır:

- 1 — Ali Karaduman (İstanbul) 2.58.42.
- 2 — Mustafa Kaplan (Ankara) 3.03.16.
- 3 — Kostasın (İstanbul).
- 4 — Orhan (İstanbul).
- 5 — Mehmed (Elâzığ).

Müsabakadan sonra derece Kazananların mükâfatları merasimle verilmiştir.

ZAYI — 3 tuncü kolordu topçu alayı 2 nci tabur 4 tuncü bölükten 928 senesinde almış olduğum terhis vesikamı zayı ettim. Yenisini alacağım-dan eskisinin hükümü yoktur.

Küçükpazarda Türbe sokak 14 No. 11 kahvede 320 doğumlu Hüseyin oğlu Ahmed Kara İnebolu

Girid hâdisesinden alınacak ders

İngiliz gazeteleri «Bu taarruz bizim için vahim bir ihtardır» diyor

Londra 25 (A.A.) — Sunday Chronicle yazıyor: «Hood zırhlısı hâdisesi Atlantikte tehlikenin azaldığını zannedenlere bir ihtar ise, Girid muharebesi ondan da çok daha vahim bir ihtar. Çünkü Almanlar Yunan adasına ender görülür bir cüretle ve aynı zamanda büyük bir meharetle taarruz etmek suretile bir adaya taarruz için deniz hâkimiyetine lüzum olmadığımı isbat etmişlerdir. Girid yerine Büyük Britanya, Suda körfezi yerine Canterbury, İda dağı yerine Douvns okuyunuz ve işte Giridden aldığımız ders bu olur. Girid tecrübesinden, muvafak olsun olmasın, alınacak umumî ders hiç şüphesiz budur. Teknik neite ise bundan daha az vahim değildir.»

Sunday Times ve Observer gazeteleri Girid muharebelerinden bahsederek tayyare meydanlarında daha fazla dafi bataryaları, daha fazla tayyare bulunması lüzumunu kaydederek diyorlar ki:

«Eğer Almanlar tayyare ve plânörlerle binlerce asker gönderebilselerse bunun sebebi üç gün müddetle hava hâkimiyetini elde tutmuş ve İngiliz av tayyarelerini Girid tayyare meydanlarını terke mecbur etmiş olmalıdır. Neticesi ağır olan bu terkin hakiki sebebi bazılarının iddia etmiş oldukları gibi tayyare meydanı olmaması değil, malzeme yokluğudur.»

Sunday Times gazetesi, bundan dolayı hava kurmayını değil, harp malzemesi nezaretini tenkid etmekte ve bundan mezkûr nezaretin mesul olduğunu yazmaktadır.

Gazeteler her ne olursa olsun, hükümetin yeni taarruzları önleyecek tedbirleri almış olduğu ümidini izhar ediyorlar ve «Almanlar Giridi alabilirlerse durmayacaklar ve taarruzlarına derhal Kıbrıs, Filistin ve Süveyş üzerine devam edeceklerdir.» diyorlar.

Observer'in havacılık muharriri diyor ki: «Girid hâdisesi, ihmal edilirse neticesi felâketli olabilecek, elim bir tecrübedir. Askerlerimizin ve denizcilerimizin kahramanlığı ile övünmek sırası değildir. Mücadeleyi bu kadar güç ve çetin kılan ahval ve şeraiti mûsamahasız muhakeme etmek zamanı gelmiştir.»

Çin - Japon muharebesi

Çin kuvvetleri Japonlardan bazı yerleri geri aldılar

Çunking 25 (A.A.) — Cepheden gelen haberler Çin kitalarının Kuantung ve Şekiang'da muvaffakiyetler elde ettiklerini bildirmektedir.

Giniller 21 mayıs tarihinde Kuantung'da Valyang ile Polo'yu Japonlardan geri almışlardır.

Şekiang'da Çin kuvvetleri Suki'yi zaptettikten sonra Ningpo'nun garbinden bu mühim limana doğru ilerlemektedir.

Şans'ın cenubunda Sungtirosan dağlarındaki Çin kuvvetleri yeni mevzilerine varmışlardır. Burada bir mukabil taarruza hazırlanıyorlar. Şarki ve garbi Şekiangdaki Çin kuvvetleri cenubi Şans'da Çin kuvvetlerine daha şimdiden müzaheret gösteriyorlar.

«AKŞAM» in faydalı neşriyatı

Tarih öğreniyorum	Ahmed Refik	30
Çocuklara coğrafya kuraatleri	Faik Sabri	50
Don Kışot Cervantes	Nereden geliyoruz?	25
Gülliverin seyahatleri	Faik Sabri	40
Yer yüzü, Gök yüzü	Faik Sabri	150
Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	Faik Sabri	75
Tevzi yeri: «AKŞAM» matbaası		

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu

Girid'de kanlı harp devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Daily Express askeri muharriri de şöyle yazıyor: «General Freyberg birkaç gün daha dayanır ve İngiliz filosu da denizden ihraç hareketlerine mâni olmağa devam ederse muzaffer olmamız düşünülebilir.»

Amerika askeri mahafiline göre...

Vaşington 25 (A.A.) — Salâhiyet bir menbada öğrenildiğine göre, Amerikan askeri mahfilleri, Almanların, iki gün içinde Girid'in zaptedileceğini tahmin ederek bu adaya hücum ettiklerini haber almıştır. İngilizlerin anudane mukavemeti Alman programını altüst etmiştir. Maamafih Girid'de İngiliz avcı tayyaresi bulunmaması yüzünden, bir çok askeri müşahitler Almanların Girid'e ağır teçhizat ihraç etmeleri ihtimali üzerinde durmaktadırlar.

Yeni Zelânda Başvekillinin beyanâtı

Kahire 25 (A.A.) — Yeni Zelânda Başvekilli Reuter ajansının muhabirine verdiği bir mülâkatta şunları söylemiştir:

«Giridde cereyan eden büyük muharebede önümüzdeki bir kaç saat nihai ve katî mahiyeti haiz olabilir. Yeni Zelânda kitalarımız, onları Britanyalı, Avustralyalı, Yunan ve Giridli kahraman arkadaşlarımız şimdiye kadar yapılan hava taarruzlarının en ağına karşı ve hiç bir zaman tekerrür etmeyecek olan şerait dahilinde Giridi muhafaza edeceklerine büyük itimadım vardır. Bu kadar yakın üslerle düşman için şerait hiç bir zaman bu kadar müsait olmamıştır.

Netice hakkında çok büyük ümidim vardır. Yeni Zelânda kitalarını tanyorum ve bunların iş beraberliği, birlik, metanet, inzibat ve ferdi teşebbüs itibariyle hiç bir zaman geri kalmadıklarını biliyorum. Bu kitalar Yunanistanda Avustralyalılar ve Yunanlılar gibi dümder vazifesini görerek meziyetlerini göstermişlerdir. Giridde de aynı mükemmeliyetle dövüşeceklerdir.»

General Heywood'un beyanâtı

Kahire 25 (A.A.) — Yunanistandaki İngiliz askeri heyetinin reisi general Heywood Giridden avdetinde şu beyanatta bulunmuştur:

«Giridi tutabileceğimize kanım. Yunanistandan çekiliş ve Giridde cereyan eden muharebeler bir hareketin kısımlarını teşkil etmektedir. Artık son safhaya girdiğimizi, Almanların çıkarabilecekleri kuvvetler için takviye kıta almakta karşılaştıkları müşkülât ve muharebelerin mahiyeti yüzünden Giridi tutabileceğimize ümid ediyorum. Dominyonlar ile Britanya kıtaatı ve bahriye silâhendazları bu gibi göğüs göğse muharebelerde iyi savaşurlar.»

«AKŞAM» neşriyatı MUHTELİF ESERLER

Kadın asker olursa	Necdet Rüştü	50
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular	M. Saffet	35
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi: Yakup Cemil için ve nasıl öldürüldü	M. Ragıp	150
Sinema yıldızları (ciltli)	Fazıl Ahmed	100
Hitabeler, şiirler, hicivler vesaire	Hüseyin Cahid	60
25 kuruşa tam bir roman eseri		

Dipsiz kuyu	Va-Nâ	25
Pempe pirlanta	Va-Nâ	25
İki cinayet gecesi	Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin esrarı	Va-Nâ	25
Kardeş katili	Va-Nâ	25
Tevzi yeri: «AKŞAM» matbaası		

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu

Apartman sahipleri! Boş dairelerinize iyi kiracı bulmak için «AKŞAM»'ın KÜÇÜK İLANLARI'ndan istifade ediniz.

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve iltihâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşır. Divanyolu Sultanahmed türbesi No. 113

Hangi renk sizi mesud eder ?

PARASIZ
Bu sihrâmiz
yeni «Pudra
renkleri» tec-
rübe edilebilir.

**10 KADINDA
9 u FENA
RENKTE
BİR PUDRA
KULLANIR.**

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihap etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübe-yi hermen bugün, size parasız olarak verecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkeri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasitasile karıştırılmıştır. Sihrâmiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelik-ler renkleri intihap eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görülmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema

köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını masasetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnettece buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit: krema köpüğüyle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünü, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüt ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası servisi T. A.) vâki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

Ordu Hastabakıcı hemşireler okuluna aid bazı izahat ve okula kayıt ve kabul şartları

1. — Ordumuza hastabakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankara'da M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan hastabakıcı ve hemşireler okuluna bu sene de 50 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler, bulundukları mahallin vâkilğine, kaymakamlığına veya askerlik şubelerine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.
2. — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.
3. — Mezun olanlar altı senelik mecburi hizmetlerini ordu hastanesinde yapacaklar; ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sihi teşekküller kendilerine açık olacaktır.
4. — Tahsil müddeti 3 sene olup bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek ve işe ve ilbasları tamamen okula aid olacaktır.
5. — Okuldan mezun olanlar, baram kanununa göre 20 lira aslı maaşdan başlamak üzere maaş alacaklar ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi işe, giydirme ve barınma orduya aid olacaktır.
6. — Okul işe, giydirme ve barınma orduya aid olacaktır.
7. — Okul 15/Eylül/941 de tedrisata başlayacaktır.
8. — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır:
 - a. — Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.
 - b. — Sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsait bulunmak «bunu her hangi bir hastane sihi hey'eti raporu ile tesbit ettirmek ve evraka bağlamak lazımdır.»
 - c. — Okurun yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmayacaktır.
 - d. — Kendisi, ana ve babası iffet ehlinde olmak «bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.
 - e. — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak «eleme imtihanlarında muvaffak olmak şarttır. Veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek» tasdikname veya bunun tasdikli bir suret muameleyi evrakına eklenecektir.
 - f. — Evli veya nişanlı bulunmamak «evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir.» buna aid medenî hâli bildirir müsbeit evrak keza eklenecektir.
 - g. — Okur sihi sebepler dışında okulu kendiliğinden terkettiği, evlenme sureti ile veya diğer iznibati sebeplerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburi hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı ve yahut sihi sebepler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve kefilli bir taahhütname verecektir.
 - h. — Yukarıdaki şartları haiz olan okur, okula imtihanı olarak kabul edilecektir.
 9. — Yukarıdaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden, vilâyet veya kaza, merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vastası ile evraklarını doğrudan doğruya Ankara merkez hastanesine baş tabii ve okul müdürlüğüne gönderilecektir.
 10. — Müracaatların Ağustos 1941 nihayetine kadar sona erdirilmesi lazımdır.
 11. — Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.
 12. — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankara'ya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sihi muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketlerine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine aid olacaktır.

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletinden :

Pembe renkli devlet kinini komprimelerinin ahvali hazıra dolayısıyla beyaz renkte olarak aynı esvafa ve aynı anbalaj derununda ve beher kilonun 63 lira 75 kuruşa ve dört gram kinini ihtiva eden 16 komprimelik beher kutunun da perakende olarak 27,5 kuruşa piyasaya çıkarıldığı ve elde mevcut pembe kininlerin mevcudu bitince bu yeni beyaz komprime kininlerin satışına başlanacağı ilân olunur. (3991)

Yazın sayfiyelerde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

**6 Cildlik takımı
birden alanlar için
fiati: 4 liradır**

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu
Bu kuponu kesip «AKŞAM Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

BAYAN MEMUR

İyi ve Yüksek bir Ticarethane- de çalışmak üzere bir bayan memura ihtiyac vardır. Yüksek Tahsil, Lisan ve Daktilo bilenler tercih edilir. Mektep ile alâkalarının öğleden sonra çalışmalarına imkân vardır. İş ve İdareye göre dolgun maaş verebiliriz. Arzu edenler İstanbul Posta kutusu 168 numaraya sarîh adreslerini bildirmeleri.

«AKŞAM» neşriyatı ROMANLAR

	Kuruş
Küçük İlanlar	Va-Nü 75
Kıvrırcık Paşa	
Sermet Muhtar	75
Deli Selâmi İzzet	30
Yalı Çaplımı	
Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında	
Z. I.	40
Düğün gecesi	
Burhan Cahit	100
Sumer Kızı	
İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	
İskender Fahreddin	80
Pembe maslahlı Hanım	
Sermet Muhtar	70
Bir kadın geçti	
Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımları	
Halit Fahri	75
Aşk fırtınası	
Muazzez Tahsin	50
Tevzi yeri:	
AKŞAM matbaası	
«AKŞAM» karilerine mahsus	
yüzde 20 tenzilat kuponu	

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

26 Mayıs'dan 2 Hazirana kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	—	Salı 12 de (Cumhuriyet), perşembe 12 de (Ege) ve pazar 16 da (Tari). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	—	Salı 18 de (Çanakkale), cumartesi 18 de (Anafarta). Sirkeci rıhtımından.
Mudanya hattına	—	Pazar, pazartesi, salı 9.50 de, çarşamba, perşembe, cuma 16 da (Sus), cumartesi 14 de (Marakaz). Tekmil Mudanya postaları Galata rıhtımının Karaköy cihetine yansır ve aynı mahalden kalkarlar.
Bandırma hattına	—	Pazartesi, çarşamba, cuma 8.00 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca çarşamba ve cumartesi 20 de (Konya). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	—	Salı ve cuma 19 da (Mersin). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Ayalık hattına	—	Çarşamba 15 de (Bursa), cumartesi 15 de (Sadedet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir sürat hattına	—	Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.
İzmir sürat postası	—	Perşembe 13 de (Kadeş). Galata rıhtımından.
Çanakkale ilâve postası	—	Perşembe 9 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.
Galata Baş Acenteliği — Galata rıhtımı, Limanlar Umum 42362
Müdürlüğü binası altında.
Galata Şube — Galata rıhtımı, Muntaka Liman 40133
Reisliği binası altında.
Sirkeci — Sirkeci, Yolcu salonu. 22740

USTABAŞI ARANIYOR

Ofisimize ait İskenderun teneko Fabrikasında çalışmak üzere bir usta başıya ihtiyaç vardır. Ücreti yüz liradır. Taliplerin vesikalarile acele Galatada Kozluca hanında Petrol Ofisi umum müdürlüğüne müracaatları.

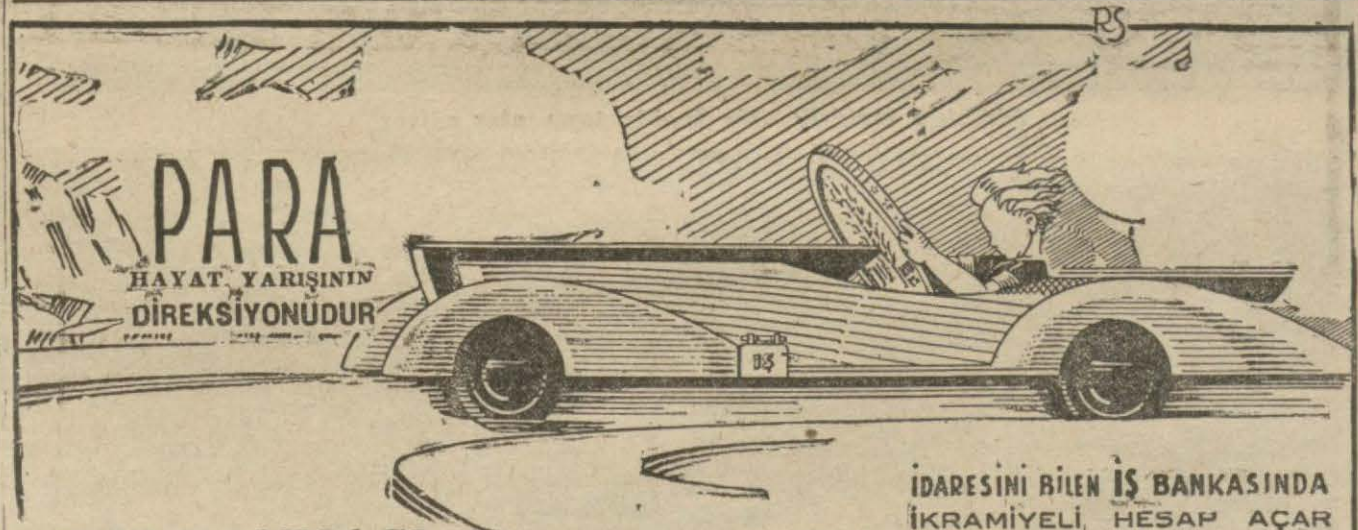
Yüksek İktisad ve Ticaret Mektebi Müdürlüğünden :

Bu yıl ikinci ve üçüncü sınıfa geçen talebelerimizden on beş kişinin Sümerbank hesabına bursye olmaları için 2/Haziran/941 pazartesi günü saat 14 de bir müsabaka imtihanı yapılacaktır. İzahat almak ve müsabakaya girmek isteyen talebelerimizin pazartesi ve perşembe günleri mektepteki iş bürosuna müracaatları. (4043)

Temiz Hava... iyi Bakım...

Çocuğu Gürbüzleştirmeye Kâfi İki Mühim Unsurdur.
Memleketimizin Saf Havası, Feyizli Toprakları, İş Verimi
Türk Neslinin Yüzde Yüz Hayat Sigortasıdır.
Daima ÇAPAMARKA

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira
3 " 1000 " "	= 3000.— "
2 " 750 " "	= 1500.— "
4 " 500 " "	= 2000.— "
8 " 250 " "	= 2000.— "
35 " 100 " "	= 3500.— "
80 " 50 " "	= 4000.— "
300 " 20 " "	= 6000.— "

Depo muhasebesini iyi bilen ve askerlikle alâkası olmayan bir

Memur Aranıyor

Posta kutusu 577 İstanbul

Türk hava kurumu İstanbul Ş. Başkanlığından:

- 1 — Yalnız kâğıdı idaremizden verilmek üzere nümune ve şartnamesine göre imâl ettirilecek iki milyon fitre zarfı açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli 2500, muvakkat teminatı 187,5 liradır.
- 3 — Eksiltme 30 Mayıs 941 cuma günü saat 15 de Türk hava kurumu İstanbul şubesinde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 4 — Nümunesi gösterilir ve şartnamesi parasız verilir.
- 5 — İsteklilerin kanunun tarif ettiği vesika ve teminatlarla birlikte belli gün ve saatte İstanbul şubesine müracaatları. (3927)

İstanbul defterdarlığından:

Açık olan tebliğ memurlukları için ilise ve orta mektep mezunu olan erkekler arasında «tahsil devam edenlerle 18 yaşından küçük ve 35 yaşından büyük olanlar kabul edilmeyiz» 16/6/941 tarihine müsadif pazartesi günü saat «14» de İstanbul üniversitesi hukuk fakültesi birinci sınıf dersanesinde müsabaka imtihanı yapılacaktır.

- İmtihana girmek isteyenler aşağıda yazılı vesikaları hamilen bir istida ile 12/6/941 perşembe günü saat 17 ye kadar defterdarlık sicil kalemine bizzat müracaat ederek fotoğraflı kabul kartı almaları ilân olunur.
- 1 — Tahsil vesikası
 - 2 — Nüfus tezkeresi
 - 3 — Hüsnühâl kâğıdı » Bu iki vesika imtihanı kazananlardan
 - 4 — Sıhhat raporu » bîlâhare alınacaktır.
 - 5 — 4,5x6 ebadında iki fotoğraf.

Aksarayda

Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebi
dahilinde

Gönüllü Hastabakıcı

Yetiştirmek için 2 Haziran 1941 den itibaren kurs açılacaktır. Meccani olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar alınır:

- 1 — 18 — ilâ 45 yaş arasında bulunmak.
- 2 — En az ilkmektep tahsili görmüş olmak.

Kaydolunmak ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize her gün saat 8 - 16 radde-lerinde müracaat edebilirler.

ZONGULDAK'ta

Ereğli Kömürleri İşletmesi

UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

SADE YAĞI ALINACAKTIR

İşçi Tabldotlarımız ihtiyacı için 180.000 kilo erimiş sade yağ mübayaa olunacaktır. Şartname Ankara'da Etibank Umum müdürlüğünde İstanbul'da Etibank bürosunda ve Zonguldak'ta İşletme Umum Müdürlüğünde görülebilir. Tekliflerin 16 Haziran 1941 tarihine kadar Zonguldak İşletme Umum Müdürlüğüne verilmiş olması lazımdır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelli (22841) yirmi iki bin sekiz yüz kırk bir lira olan (25) kalem muhtelif likomotif ve adi ateş tuğlaları (9/7/41 çarşamba) günü saat (15) te kapalı zarf usulile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1713,08) bin yediyüz on üç lira sekiz kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankara'da malmaze dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk sefliğinden dağıtılacaktır. (3937)